

ΈΤΟΣ Γ΄.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ

Τεύχ. 109

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΡΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΡΤΑ 125

Τιμή ετήσιας συνδρομής προπληρωτέας δια μὲν τὸ Ἐσωτερικὸν δραχμαὶ νῆαι 12, δια δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20.
Τὸ Γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀριθ. 14 ἀπέναντι τῆς Γενικῆς Πρωτοδικῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 15 Μαρτίου 1881.

Ὁ Ἀσμοδαὸς ἤρχισε γὰρ ἐλπίζει, ὅτι ἔσως ἠπκτῆθη. Ἐπίστευσε δηλαδὴ, ὅτι οὔτε συνείδησις, οὔτε καρδίη, οὔτε ἐπιδημὶς ἀνθρώπινος ὑπάρχει πρὸς Ἕλλησι. Τοσαύτην ἔβλεπεν ἀναλγησίαν ἀπανταχοῦ ἀπέναντι τῆς τερταύδους καταστάσεως, ἣτις πανταχόθεν καταγγέλλεται κατὰ τῶν στρατιωτικῶν νοσοκομείων. Ἄλλ' ἤδη φαίνεται ἐξεγερθεῖσα ἀνθρωπίνῃ τις συνείδησις ἐπὶ τοῦ σκανδαλώδους τούτου ἀντικειμένου. Ἠκούσθη τέλος καὶ μίχ γενναία διακμητύρησις ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγυρτικῆς ὑποκρισίας, ἣτις ἐνοεῖ νὰ ἀναγάγῃ τὴν συστηματικὴν ἀπόκρυψιν τῆς ἀληθείας ἢ τὴν τελειοποίησιν τῆς ψευδολογίας εἰς ὑψηλὸν πατριωτικὸν καθήκον. Τὸν ὑπουλον καὶ κακοήθη τούτον γρικικυλικὸν μυστικισμόν συνέτριψε τέλος ὁ ἀξιοτίμος βουλευτῆς Ἀττικῆς κ. Δημ. Πάλλης διὰ τῆς θαρραλέας καὶ νευρώδους αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ βήματος καταγγελίας μίχ ἐπονειδίστου καταστάσεως, ἔσωσε δὲ συνάμα τὴν θέσιν τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ περιεποίησεν εἰς ἐκυτὸν τιμὴν ἀγῆρατον. Τὸ κατηγορητήριον τοῦ κ. Πάλλης προεκάλεσε τὴν ἐκλογὴν ἐπιτροπείας τῆς Βουλῆς, εἰς ἣν ἀνετέθη νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἐν Ἀθήναις στρατιωτικὰ νοσοκομεία καὶ τὰ πειθαρχεῖα, διότι καὶ κατὰ τούτων κατέθεσεν ὁ γενναῖος ἀντιπρόσωπος Ἀττικῆς ὀδυνηρὰς λεπτομερείας. Ὁφείλομεν νὰ τὸ εἰπώμεν, τίποτε ἀποθαρρυντικώτερον τῆς θέσεως, ἣν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὡς καὶ κατὰ τινὰς περιστάσεις ἀναλόγους ἔλαβεν ὁ κ. ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅστις οὐδεμίαν θετικὴν πληροφορίαν ἠδύ-

νήθη νὰ δώσῃ, περιορίσθη εἰς γενικόζητας, καὶ ἐζήτησε νὰ ἐξέλθῃ τῆς δεινῆς ἀπορίας του διὰ τῆς πράξεως σχηματισμοῦ ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς, ἥς τὸ ἔργον πρὸ πολλοῦ ὄφειλε γὰρ ἔχῃ τετελεσμένον ὁ κ. ὑπουργός, ἐπιθεωρῶν, ἐφορῶν καὶ βελτιῶν ἢ μόνον τὰ ἐν Ἀθήναις, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις στρατιωτικὰ νοσοκομεία, τὰ ὅποια διητελοῦσιν εἰς ἀσυγκρίτως πολὺ χείρονα κατὰστασιν τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ.

Ἄλλως τε δὲν διστάζομεν νὰ εἰπώμεν, ὅτι οὐδέποτε ἐπίστευσάμεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ σπουδαίως τὴν ἀποστολὴν τῆς, ὡς ἤθελε τὴν ἐκπληρώσῃ ἐπιτροπὴ ἐξ ἀνδρῶν εἰδικῶν καὶ τιθεμένων κατὰ μέρος πᾶσαν πλαγίαν πατριωτικὴν ἢ ἄλλην σκέψιν. Λόγοι ἀνώτεροι ἢ θεωρούμενοι τοιοῦτοι πρὸς τῶν πλείστων ἐν ἄπσει ταῖς μερίσι καὶ ἐν τῇ κοινῇ γνώμῃ, ἀποκρούουσι σήμερον τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀληθείας ὡς ἐπιβλαβὴ εἰς τὰ ἔθνη καὶ συμφέροντα. Οἱ παρητηρήσαντες τὰς χρονοτριβὰς εἰς τὰς ἐπισκέψεις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐναγνώσαντες τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου πατριωτικὰς ἐπιχλίσεις τινῶν, ἐνόησαν, ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς ἐμελλε καὶ τούτο ν' ἀπολήξῃ εἰς θεατρικὴν τινὰ παράστασιν. Καὶ τῷ ὄντι πῶς θὰ δόσωμεν ἐπιχειρήματα εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ ἑλληνισμοῦ; Πῶς θὰ πικρῶμεν τοὺς φιλέλληνας ἀνταποκριτάς, αἵτινες, χάριν ἡμῶν καὶ τοῦ παρασήμου, ἀντικρίζουσι τῶσθαι θαρραλέως τὸ γελαῖον εἰς τὰς ἀνταποκρίσεις των; Πῶς θὰ ἀποκαλύψωμεν τὴν ἀνικανότητά μας εἰς τὸν ἐχθρὸν; Πῶς θ' ἀποθαρρύνωμεν τοὺς ὀπλίτας, οὓς καλοῦμεν ὑπὸ τὰς σημαίας; Πῶς θὰ δημοιοπήσωμεν ἔπειτα; Καὶ ὅμως οἱ ἀναγνωσκόντες μεταξὺ τῶν γραμμῶν, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, ἐνόησαν ὅλην τὴν πικρὰν ἀλήθειαν καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν παρασκευασθεῖσαν θεατρικὴν παράστασιν χάριν ἀνωτέρων δῆθεν συμφερόντων, πράγματι ὅμως χάριν οἰκονομίας τῶν ἐνεχομένων προσώπων καὶ χάριν τῆς ἑλληνικῆς ψευδοφι-

λοτιμίας. Καί όμως ή αλήθεια απεκαλύφθη και ανωμολογήθη ακουσίως. Αυτός ο πρωτοφύλαξ της εθνικής φιλοτιμίας Κ. Φιλήμων, είπεν από του βήματος της Βουλής, ότι νοσοκομείον, δυνάμενον να περιλάβη μόλις 150 ασθενείς, περιέλαβε 350 και ήδύνατο να εψη πλειοτέρους. Τοῦτο άρκει. Καθ' όσον άφορα την καθαρότητα, δεν είπέ τις ποτέ, ότι εντός 24 ώρων δεν είναι εις κατάστασιν ή έξουσία να καθαρίση εν νοσοκομείον. Ως προς την νοσηλείαν δέ, ή ανάκρισις ουδέμιν έχει αξίαν, δι' ους λόγους πάντες έννοοσι.

Μίαν έτι περκατήρησιν ουσιάδη έχομεν να κάωμεν εις τον γεννητιον βουλευτήν Άττικής. Ομιλήσε περί των στρατιωτικων νοσοκομείων των Άθηνων, και ουδέν είπε περί των στρατιωτικων νοσοκομείων των έπαρχιων. Άλλά γνωστόν, ότι τά των Άθηνων ήσαν και είναι περκαίσει, συγκρινόμενα προς τά των έπαρχιων, εις τά όποια καθολοκληρίαν και καθ' όλην την έκτασιν έφαρμόζεται ή έπωνυμία του τάφου, ήν ο κ. Ράλλης απέδωκεν εις τό ένταύθη νοσοκομείον. Άς έπιστήση λοιπόν και επί τούτων την προσοχήν του. Περκαχλούντι οι άπανταχοῦ συνάδελφοι να έφοδισάωσι δια λεπτομερών επί του προκειμένου πληροφοριων τον τύπον της πρωτεουσής. Άς έννοήσωσι τέλος οι πάντες, ότι δεν υπάρχουν εν Έλλάδι στοιχειζ άλλικανά να μεριμνήσωσι και να διορθώσωσι, ή ή Βουλή και ο τύπος, μ' όλας των τάς άτελείας, τάς βραχύτητας και ένίοτε τάς μεροληψίας.

Περί δέ της αίσχροῦς κατκατάσεως των στρατιωτικων φυλακων της πρωτεουσής, θέλομεν δικλάθει εις τό προσεχές φύλλον.

Δέν είναι ήδη ή πρώτη φορά καθ' ήν εν κρίσιμοις περιστασίαις κατεδείχθη ή άτέλεια της ύγειονομικής ύπηρεσίας του στρατού. Αυτη δεν έπρονόησε περί κατκαυής νοσηλευτικων περκαπηγμάτων, περί έφοδισμοῦ των άνεργων, περί έγκυρίου κατκαίσεως της ύπηρεσίας των έπικούρων, τά πάντα δέ πάντοτε ένήργησε βραδέως και άτελώς, καταδεικνύουσα εις όλας της τάς ένεργείας άγνοϊαν, άνικανότητα, άπειρίαν, έλλειψιν προνοίας, και επί πᾶσι πνευματικων συγκεντρωτικου έγώισμοῦ και έμμονής εις τά κακώς κείμενα. Άπέναντι πολέμου έπικειμένου, όποϊαν έλαθεν ή ύπηρεσία αυτη πρόνοιαν περί κατκαίσεως ξένων χειρούργων έπικούρων, των ήμετέρων όντων προδήλως άνεπαρκων; Όποϊαν έλαβε πρόνοιαν περί ασκήσεως των ήμετέρων εις τά της χειρουργίας; Η πετρα του περκαθόντος όφείλει να κατκαίση ήμας ήδη λίαν έπιφυλακτικούς. Μίαν μόνην ύπεθυμίζομεν περίπτωση γνωστήν τοις πάνσιν, ότι ή έκτρική ύπηρεσία ή άκολουθήσεα τον έξ έπτά και έπέκεινα χιλιάδων άνδρων εισεκλόντα τῷ 1878 εις Θεσσαλίαν στρατόν, συνίστατο εις ένα και μόνον έκτρόν, τον αξιότιμον Κ. Άθηνάσιου, και αυτόν στερούμενον πκντός μέσου ένεργείας!

Δέν δυνάμεθα να καταλήξωμεν τον λόγον, χωρίς να έπωμεν εις τον αξιότιμον κ. Ράλλον, ότι δια της ύπερ των στρατιωτικων ασθενων και φυλακισμένων περκαβί-

σώς του άνήλθε δια μίαν εις την θέσιν ενός των ευεργετικωτέρων άνδρων της κοινωνίας μας. Την αυτην φιλόνηρον και θαρραλέαν όδον άκολουθων και εις τό μέλλον πολυ θέλει ύψωθῆ.

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

Ο άφελής τρόπος, δι' ου ο παρ' ήμιν άνταποκριτής του Φιγαρώ όμολογει, ότι έμεινεν έμβρόντητος εκ του θαυμασμοῦ, της εκπλήξεως και της άπορίας, εύρίσκων τάπητας, άερίφωα, λευκούς λιμοδέτας, γυμνούς ώμους, πόλλα, παγωτά και ψελλισμούς της Γαλλικής εν Άθήναις, τάς όποϊας ένόμιζε πριν κωμόπολιν περιέχουσιν μόνον άρχαϊότηας, γλαυκας και κλληκάρια, άποδεικνύει πόσον άκριβής είναι ο παρ' του Βίτμαρκ όρισμός του Γάλλου ως διπόδου: αγνωρίζοντας τά πάντα, πλην της στοιχειώδους γεωγραφίας.

Ο πλην των άνταποκρίσεων τούτων αναγινώσκων διαγράφονται σήμεραν ύπερ ήμων εις έφημερίδας και έπιθεωρήσεις ύπό ευγενων Ευρωπαϊων, έπιδιωκόντων την ειδικότητα ν' άγκυρώσι τους Έλληνας; ως άλλοι τους άλέκτορας ή τους θηρευτικούς κύνας, και ο περκαβίλων τά αναμσσήματα ταυτα προς ότα έγραφον ύπερ της γενεας του άγώνος οι Βύρωνες και Σκωτσοβριάνδοι, κατκαλαμβάνεται ύπό του πειρασμοῦ να είπη: «Κατά τους Έλληνας και οι φιλέλληνας».

Καθά ήκούσαμεν ο μὲν αξιότιμος κ. Τσιγκρός έθεώρησε ως όπωσοῦν δυσανάλογον του αξιωματος και των αξίσεων αυτου τό να όνομασθῆ εν τη άνταποκρίσει του Φιγαρώ άπλως και ξερωῦς σεϊς μεταξῶ των σπουδαίων εν Άθήναις τραπεζιτών άντι Κροίτου και ευεργέτου της Έλλάδος. Ο κ. Περκαμυχαλόπουλος άπεναντίας ύπερευχαριστήθη, βλέπων τό όνομα του εν ευρωπαϊκή έφημερίδι, εστα και συγκεκολλημένον μετα των έπιθέτων: εκκλός χον δράνθρωπος.

Το ειρηνοπόλεμον του κ. Κουμουνοδούρου ήρμήνευσε μετ πολλής άκριβείας ο κ. Χατζῆ Πέτρος, περκατήρης τῷ εν θόγω άνταποκριτή του Παρισινοῦ φύλλου: «ότι ή Έλλάς ουτε να όπισθοδρομήση δύναται, ουτε να προχωρήση».

ΔΙΑΒΟΛΟΣΚΟΡΠΙΣΜΑΤΑ

Ἄρκούντως κωμικὰ ὑπῆρξαν καὶ τὰ πκράπονα τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ἐν τῇ Βουλῇ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὑπερέβη δὴθεν τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας τῆς, ἐπισκεφθεῖσα τὰς φυλακὰς καὶ ἀποκκλύψασα τὴν ἀσιτικὴν βερβαρότητα τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς, ἐνῶ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξελέχθη ἡ ἐπιτροπὴ. Ἄλλὰ κωμικώτερα ἀκόμη ἦσαν τὰ παράπονά του, ὅτι τάχα τὸν ἐμπόδισαν νὰ καταλάβῃ διὰ νοσοκομεῖα τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὰ ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ κτιστήματα. Κρίμα τῷ ὄντι, ὅτι δὲν κτώρθωθεν ὁ κ. ὑπουργὸς νὰ μεταβάλλῃ καὶ τὰς ἐστίας ταύτας τοῦ πολιτισμοῦ εἰς στρατιωτικούς ἀχυρῶνας. Πλὴν ὁ κ. ὑπουργὸς κατακρίνεται οὐχὶ διότι δὲν κατέστρεψε καὶ τὰ καταστήματα ταῦτα, ἀλλὰ διότι ἐγκαίρως δὲν ἐπρόνοησε περὶ κατασκευῆς νοσηλευτικῶν παρηχημάτων, ὅπερ ἦτο εὐχερέστατον, καὶ ὅπερ καὶ σήμερον δὲν πράττει. Κάλλιον θὰ ἐδικαιολογεῖτο ὁ κ. ὑπουργός, ἐὰν μετριοφρονῶν ἔλεγεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ τοῦ Αἰναίου ἐκεῖνο: *ἡ φύσις δὲν κάμνει πηλῆματα*, ἤγουν ὁ νεώτερος Ἕλληνας δὲν μεταβάλλεται εἰς Εὐρωπαῖον ἐν ἀκκαρεί, διότι μετέφρασε τοὺς κωνισμοὺς καὶ ἐνεδύθη τὰς περισκελίδας ἐκεῖνου.

Διὰ νὰ δόσωμεν ἔνοιαν τῆς ἀνυπολογίστου ἀκρισίας καὶ ἀγνοίας, ἧτις χαρακτηρίζει τὴν ὑπὸ στοιχεῖον Ρ. ἐν τῷ προηθεσινῷ *Αἰῶνι* δημοσιευθεῖσαν περὶ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ δικτριβὴν σημειοῦμεν τοῦτο μόνον. Λέγει ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς ἄνθρωπος, ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὕτη παρ' ἡμῖν καθηρτίσθη οὕτως, ὥστε δύναται ἐντὸς τριῶν ὥρων νὰ ἐπιδέσῃ καὶ νὰ μεταφέρῃ εἰς ἀσφκλῆ νοσοκομεῖα πλέον τῶν 4,800 τραυματιῶν, ἔστω 5,000 τραυματίαι. Ἄλλὰ πέντε χιλιάδες τραυματίαι ἀπαιτοῦσι διὰ τὰς πρώτας χειρουργικὰς ἐργασίας πραγματικούς χειρουργοὺς τοῦλάχιστον ἑκατὸν πενήκοντα μετὰ διπλασίων βοηθῶν ἐμπειρῶν. Τοὺς ἔχετε;

Ἄφοῦ ἡ ὄλη ἡμῶν συμπεριφορὰ καὶ αἱ πράξεις ἀποδεικνύουσι τὸν ἀπειρον ὡμῶν σεβασμὸν πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργήσαντας τὴν Ἑλλάδα, ἦτο πεπρωμένον ἡ εὐλάβεια ὡμῶν αὕτη νὰ προβῇ καὶ μέχρι τῆς θηριογραφῆσεως τῆς μορφῆς των. Ἡ ἐν μέσῳ πῆχων, τὸ ἀνελλιπές τῶν ὁποίων ἔχει βεβιωθῆ δι' ἀστονομικῶν ἐκθέσεων, τοποθέτησις εἰκόνας, θηριωδῶς παριστώσεως τὸν νεύρχον Κανάρην εἶναι μίξ ἐκ τῶν ἀπειρῶν ἀποδείξεων, ὅτι τὸ αἰσθημα τοῦ κελοῦ παρ' ἡμῖν ἀμιλλάται πρὸς τὰ λοιπὰ αἰσθηματά, ἅτινα πρὸ πολλοῦ κατέστησαν τὴν Ἑλλάδα πρότυπον βασιλείου οὐ μόνον τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑψηλοῦ ὄλης.

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Ἐνῶ εἰς τὸ ἵππικὸν οὔτε τὰ κτήνη του, οὔτε οἱ ἄνδρες του παρεπονέθησαν διὰ τὴν κακὴν ποιότητα τῆς κριθῆς.

Α. Μαυρομιχάλης

Δὲν ἐξεπλειστηριάσθη ὁ πρῶτος ἐργολάβος.

Ὁ αὐτός.

Τὰ ζητήματα αὐτὰ βλάπτουν τὸ ζήτημα.

Ὁ αὐτός.

Δὲν ἔχω τὴν μνήμην πρόχειρον.

Ὁ αὐτός.

Τὰ ἀπροκτῆρια! εἶναι ὑποστάθμη τῆς κοινωνίας.

Παπαμιχαλόπουλος

Ἡ ὀπισθοδρόμησις, κύριοι, ἐὰν ζῆ καὶ ὑπάρχη Ἑλλάς, ἔγινε μηδέν.

Μισσηνέζης

Ὁ ἀριθμὸς σύγκειται ἐκ δύο στοιχείων τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς τέχνης.

Κορωνάος

Ἡ τέχνη σύγκειται ἐκ πολλῶν εἰδῶν, τὰ ὅποια συγκεφαλαιοῦνται εἰς τρία, τὴν τέχνην, τὴν ὀργανιστικὴν καὶ τὴν οἰκονομικὴν.

Ὁ αὐτός.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ. Νὰ πάρητε τὸ Μοναστήριον τῶν Ταξιαρχῶν, κ. ὑπουργέ, διὰ νοσοκομεῖον.

ΓΠΟΥΡΓΟΣ. Δὲν χωρεῖ πλείονας τῶν 15.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ. Καὶ 5 ἂν χωρῆ ἔπρεπε νὰ τὸ πάρητε καὶ νὰ πάρητε καὶ τοὺς καλογήρους μαζύ.

Τὸ μέτρον εἶναι ἑκτακτὸν· τὰ δὲ ἑκτακτα μέτρα λαμβάνονται εἰς ἑκτάκτους περιστάσεις, διότι αἱ ἑκτακτοὶ περιστάσεις προκαλοῦν τὰ ἑκτακτα μέτρα.

Σ. Πετεμεζῆς

ΑΝΤΙΓΗΑΣ. Προτείνω νὰ κλείσωσιν ὅλους τοὺς ἐκάστοτε ὑπουργοὺς ἀπὸ τοῦ 48 εἰς τὰς στρατιωτικὰς φυλακὰς.

ΔΟΜΒΑΡΑΟΣ. Διὰ μίαν ὥραν μόνον.

Ἡ κυβέρνησις ἐποχεῖται ἐπὶ τοῦ τρχήλου τοῦ φορολογουμένου λαοῦ.

Δουζίνας

Ὅστις ἔλθει νὰ κρυφθῇ ὑπὸ τὸν χειτῶνά μου θέλω τὸν στείλει ἐκεῖ ὅπου ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος τὸν καλεῖ.

Ὁ αὐτός.

Ἐτανύσατε τὴν λύραν σας ἐναντίον μας.

Πετεμεζῆς

Ἡ ἐργατικὴ τάξις εἶναι τὸ φυτώριον, ἐξ οὗ τὸ κράτος ἀντλεῖ τὰς δυνάμεις του.

Θ. Δηληγιάννης.